

รายวิชาคณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค13101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง

การหาผลหารที่ตัวตั้งสองหลัก ตัวหารหนึ่งหลัก
และผลหารสองหลัก โดยการหารยาว
และเป็นการหารลงตัว

ครูผู้สอน 1. ครูสาวিতรี หนูมาศ
 2. ครูสุคนธา บุกอก

เรื่อง

การหาผลหารที่ตัวตั้งสองหลัก
ตัวหารหนึ่งหลักและผลหารสองหลัก
โดยการหารยาว และเป็นการหารลงตัว

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถหาผลหารที่ตัวตั้งสองหลัก
ตัวหารหนึ่งหลักและผลหารสองหลัก
และเป็นการหารลงตัว โดยการหารยาว

กิจกรรม“คิดเก่ง คิดคล่อง”

ชื่อ.....ชั้น ป.3/.....เลขที่.....							
1	$12 \div 2 = \dots\dots 6 \dots$	6	$36 \div 4 = \dots\dots 9 \dots$	11	$18 \div 3 = \dots\dots 6 \dots$	16	$25 \div 5 = \dots\dots 5 \dots$
2	$35 \div 5 = \dots\dots 7 \dots$	7	$15 \div 3 = \dots\dots 5 \dots$	12	$16 \div 4 = \dots\dots 4 \dots$	17	$42 \div 7 = \dots\dots 6 \dots$
3	$40 \div 8 = \dots\dots 5 \dots$	8	$10 \div 2 = \dots\dots 5 \dots$	13	$42 \div 6 = \dots\dots 7 \dots$	18	$32 \div 4 = \dots\dots 8 \dots$
4	$28 \div 4 = \dots\dots 7 \dots$	9	$63 \div 9 = \dots\dots 7 \dots$	14	$45 \div 9 = \dots\dots 5 \dots$	19	$18 \div 2 = \dots\dots 9 \dots$
5	$36 \div 9 = \dots\dots 4 \dots$	10	$40 \div 5 = \dots\dots 8 \dots$	15	$28 \div 7 = \dots\dots 4 \dots$	20	$48 \div 6 = \dots\dots 8 \dots$
รวมได้.....คะแนน ผลการประเมิน.....							

$$48 \div 3 = \square$$

วิธีที่ 1 ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$3 \times 12 = 36$$

$$3 \times 13 = 39$$

$$3 \times 14 = 42$$

$$3 \times 15 = 45$$

$$3 \times 16 = 48$$

จะได้ $3 \times \square = 48$

จาก $3 \times 16 = 48$

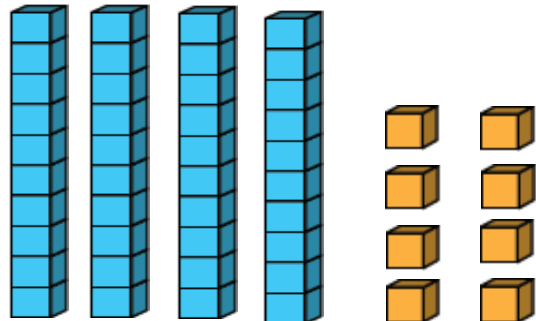
ดังนั้น $48 \div 3 = 16$

$$48 \div 3 = \square$$

วิธีที่ 2 ใช้แผ่นตารางสิบและแผ่นตารางหน่วย

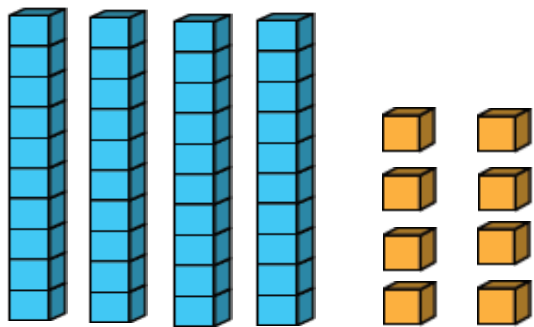
จัดแผ่นตารางสิบและแผ่นตารางหน่วยที่แสดง 48

ออกเป็น 3 กลุ่ม

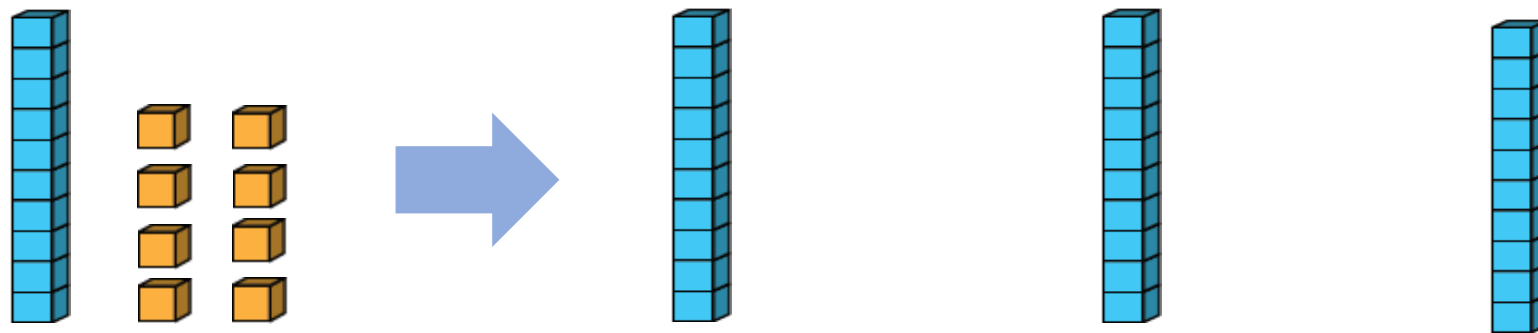
ขั้นตอนที่ 1

จัดแผ่นตารางสีบ 4 แผ่นเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

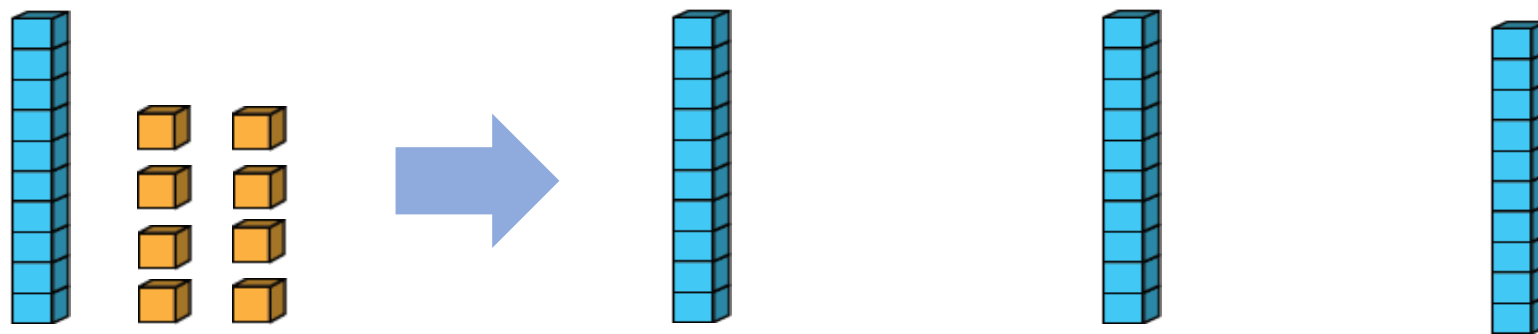
ขั้นตอนที่ 1

จัดแผ่นตารางสีบ 4 แผ่นเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

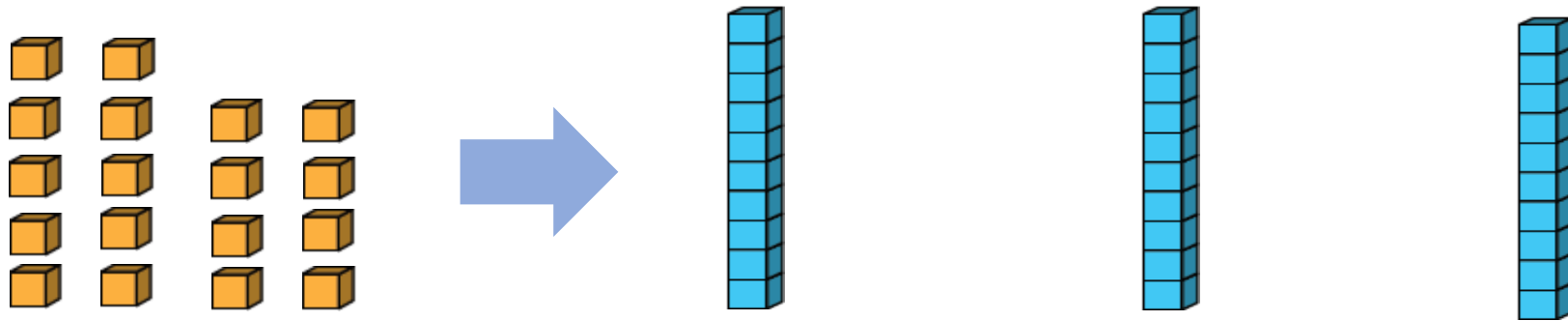
ขั้นตอนที่ 2

เปลี่ยนแผ่นตารางสิบ 1 แผ่น เป็นแผ่นตารางหน่วย 10 แผ่น

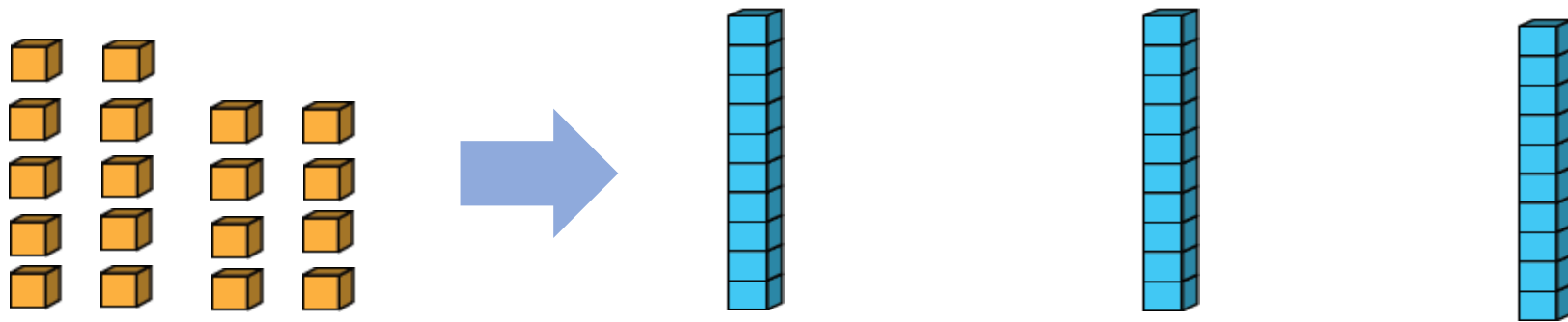
ขั้นตอนที่ 2

เปลี่ยนแผ่นตารางสิบ 1 แผ่น เป็นแผ่นตารางหน่วย 10 แผ่น
รวมกับแผ่นตารางหน่วยอีก 8 แผ่น เป็นแผ่นตารางหน่วย 18 แผ่น

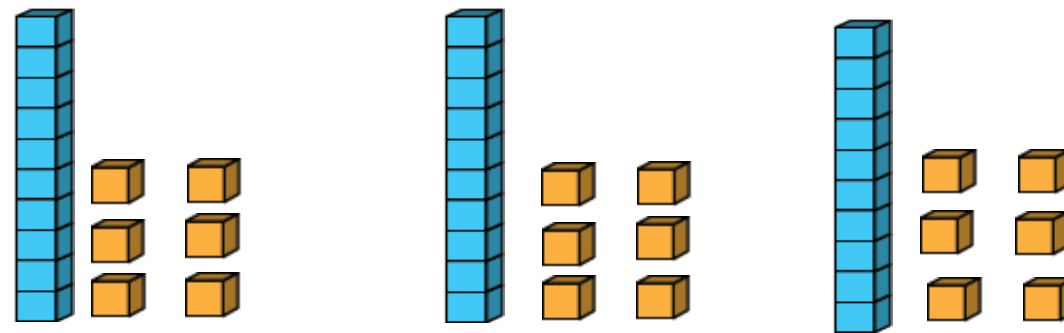
ขั้นตอนที่ 2

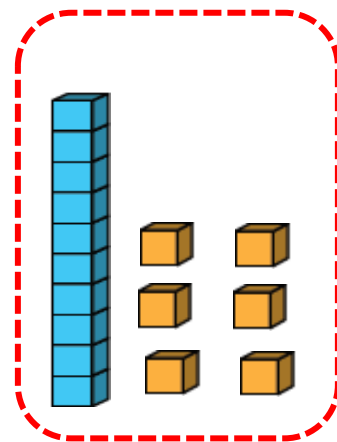
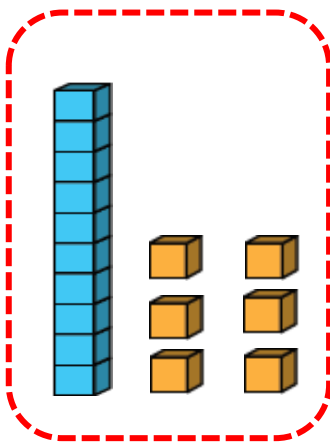
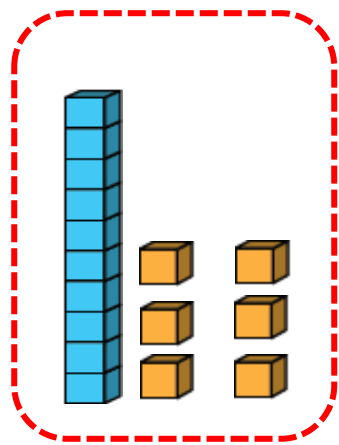
จัดแผ่นตารางหน่วยเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

ขั้นตอนที่ 2

จัดแผ่นตารางหน่วยเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

จะเห็นว่า 48 แบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

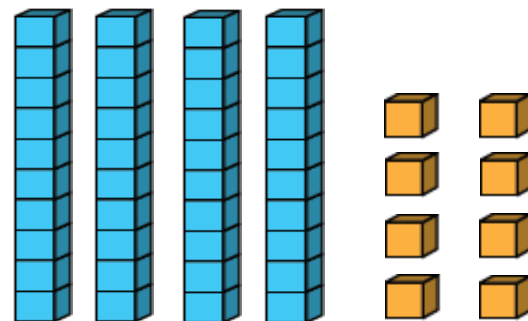
จะได้กลุ่มละ $10 + 6 = 16$

ดังนั้น $48 \div 3 = 16$

การหาผลหารโดยการหารยาว

$$48 \div 3 = \square$$

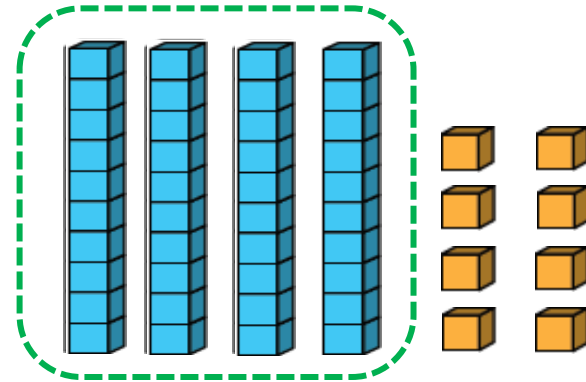
$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 48} \end{array}$$

$$48 \div 3 = \square$$

ขั้นที่ 1 หารในหลักสิบ 4 สิบ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 48} \end{array}$$

$$48 \div 3 = \square$$

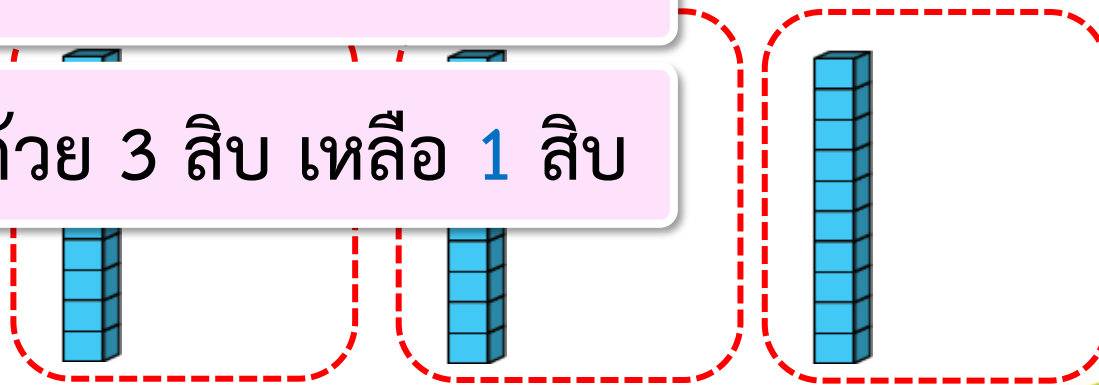
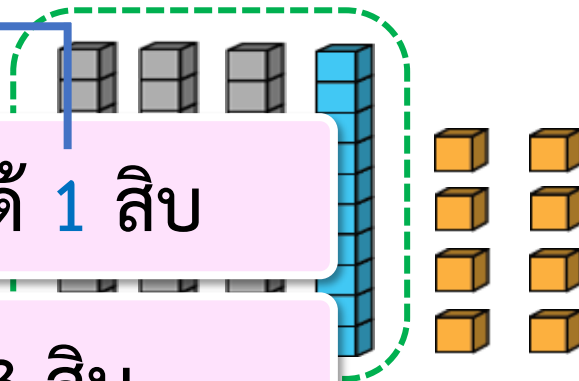
ขั้นที่ 1 หารในหลักสิบ 4 สิบ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 1 \\ 3 \overline{) 48} \\ \underline{3} \\ 1 \end{array}$$

4 สิบ หารด้วย 3 ได้ 1 สิบ

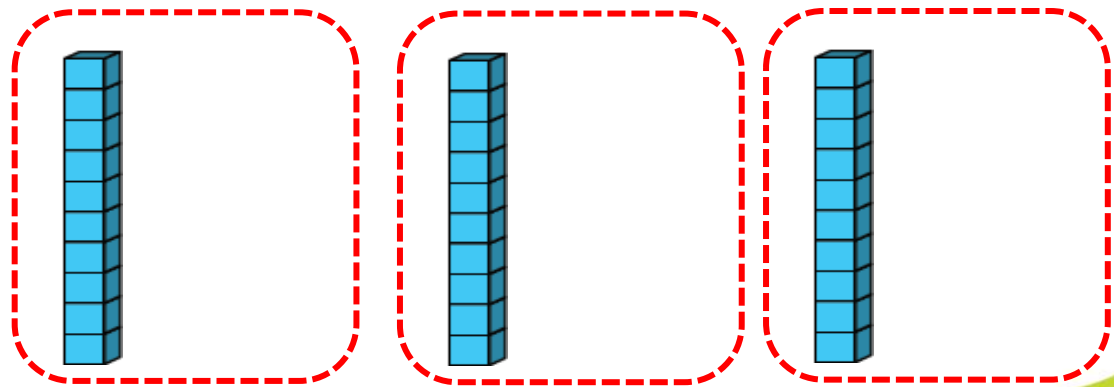
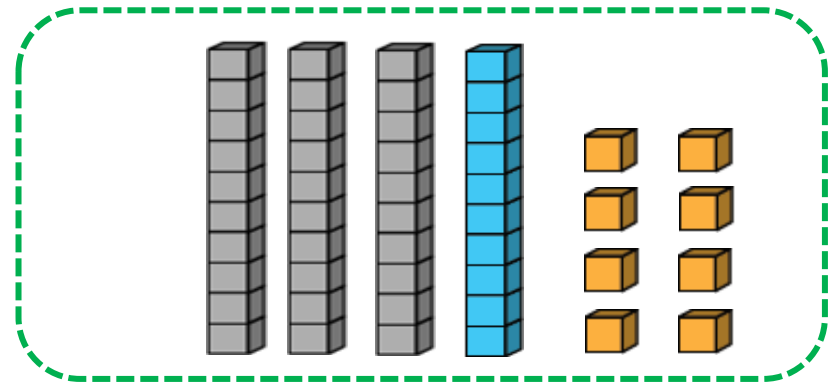
3 คูณ 1 สิบ ได้ 3 สิบ

4 สิบ ลบด้วย 3 สิบ เหลือ 1 สิบ

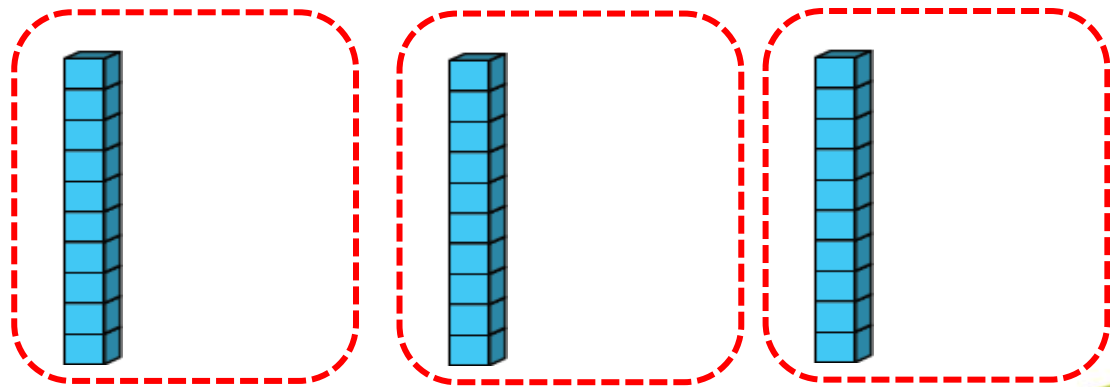
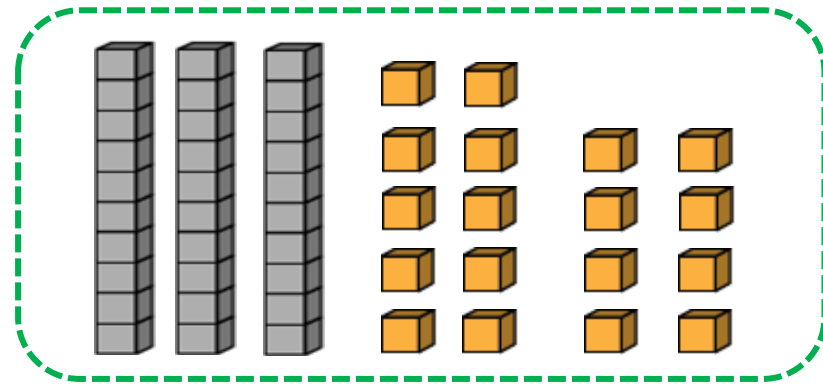
ขั้นที่ 2 หารในหลักหน่วย 1 สิบ เท่ากับ 10 หน่วย

$$\begin{array}{r} 1 \\ 3 \overline{) 48} \\ \underline{3} \\ 1 \end{array}$$

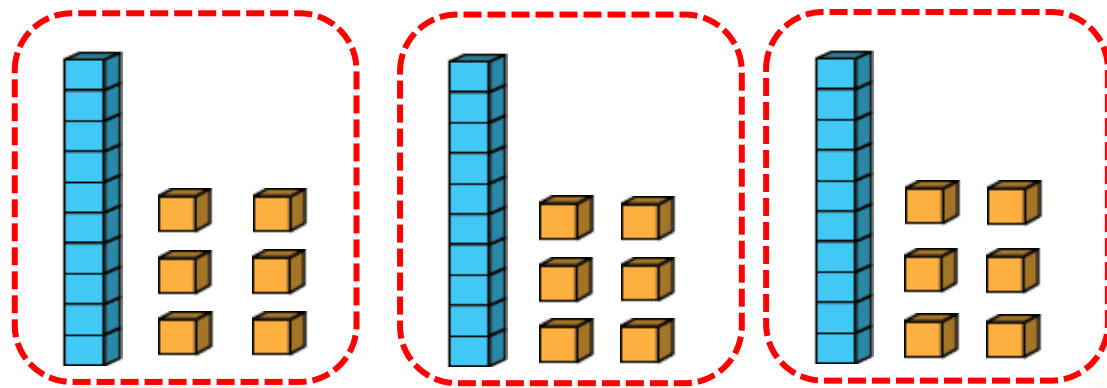
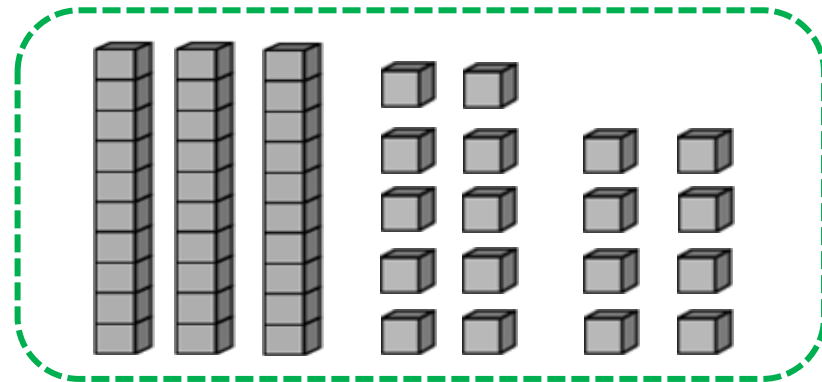
ขั้นที่ 2 หารในหลักหน่วย 1 สิบ เท่ากับ 10 หน่วย รวมกับ 8 หน่วย
เป็น 18 หน่วย จากนั้นแบ่ง 18 หน่วยออกเป็น 3 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 1 \\ 3 \overline{) 48} \\ \underline{3} \\ 18 \end{array}$$

ขั้นที่ 2 หารในหลักหน่วย 1 สิบ เท่ากับ 10 หน่วย รวมกับ 8 หน่วย
เป็น 18 หน่วย จากนั้นแบ่ง 18 หน่วยออกเป็น 3 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 1 \\ 3 \overline{) 48} \\ \underline{3} \\ 18 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 16 \\ 3 \overline{) 48} \end{array}$$

3

18

18

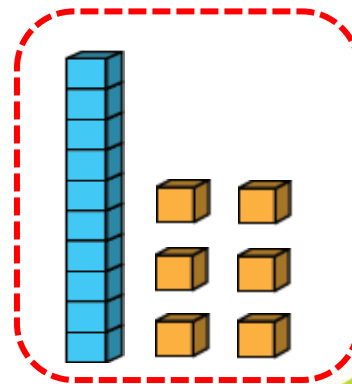
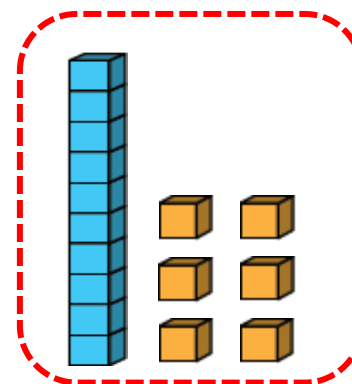
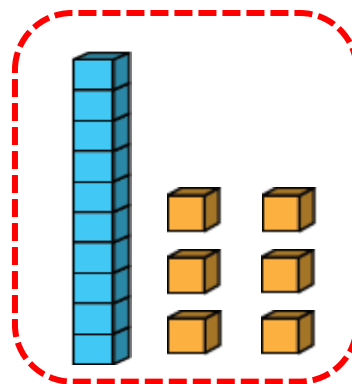
0

18 หน่วย หารด้วย 3 ได้ 6 หน่วย

3 คูณ 6 หน่วย ได้ 18 หน่วย

เศษ

ดังนั้น $48 \div 3 = 16$

$$\begin{array}{r}
 16 \\
 3 \overline{) 48} \\
 \underline{3} \\
 18 \\
 \underline{18} \\
 0
 \end{array}$$

ดังนั้น $48 \div 3 = 16$

ตรวจสอบคำตอบ

โดยใช้ความสัมพันธ์ของตัวตั้ง
ตัวหาร และผลหารดังนี้

$$\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร} = \text{ตัวตั้ง}$$

$$3 \times 16 = 48$$

ซึ่งเท่ากับตัวตั้ง

นั่นคือ 16 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 16 \\ 3 \overline{) 48} \\ \underline{3} \\ 18 \\ \underline{18} \\ \underline{0} \end{array}$$

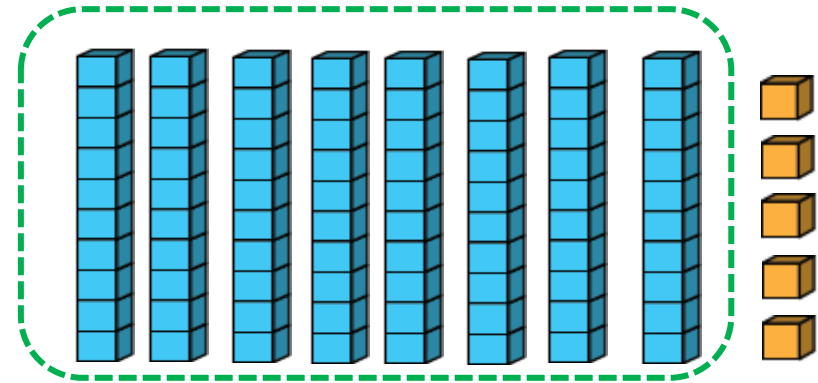
ตอบ

๑๖

$$85 \div 5 = \square$$

ขั้นที่ 1 หารในหลักสิบ 8 สิบ แบ่งเป็น 5 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 5 \overline{) 85} \end{array}$$

$$85 \div 5 = \square$$

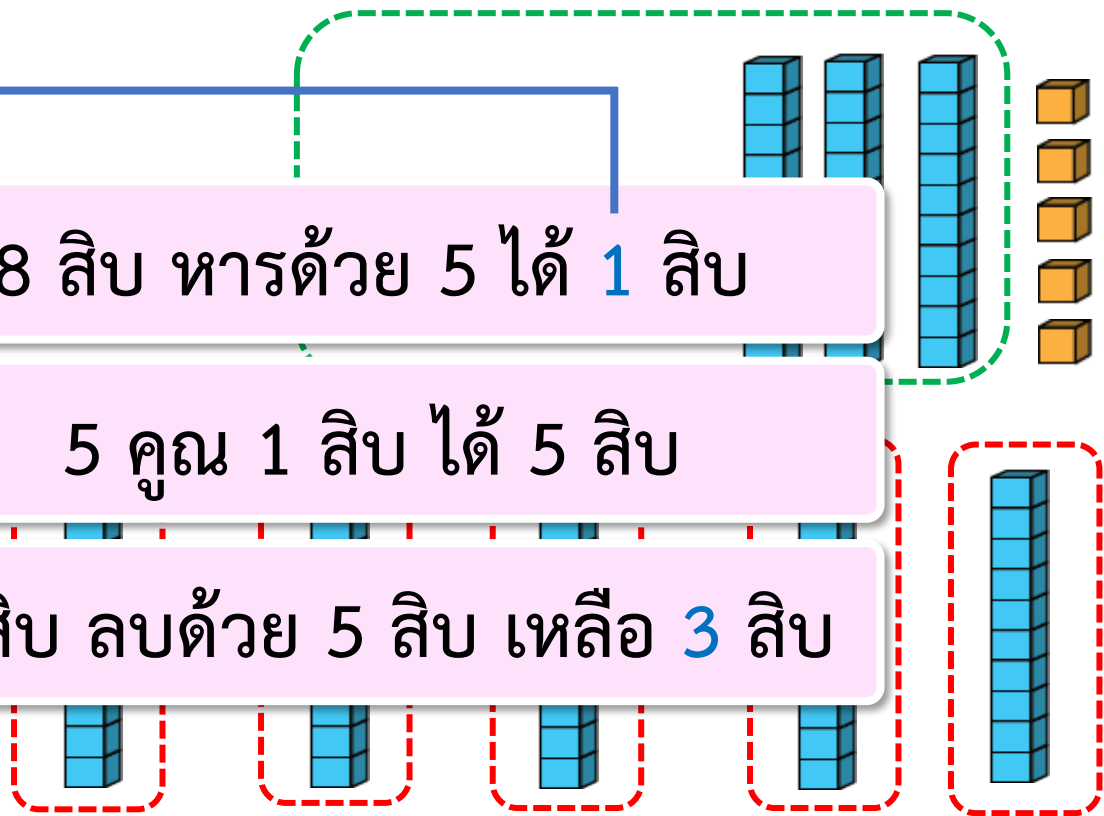
ขั้นที่ 1 หารในหลักสิบ 8 สิบ แบ่งเป็น 5 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 1 \\ 5 \overline{) 85} \\ \underline{5} \\ 3 \end{array}$$

8 สิบ หารด้วย 5 ได้ 1 สิบ

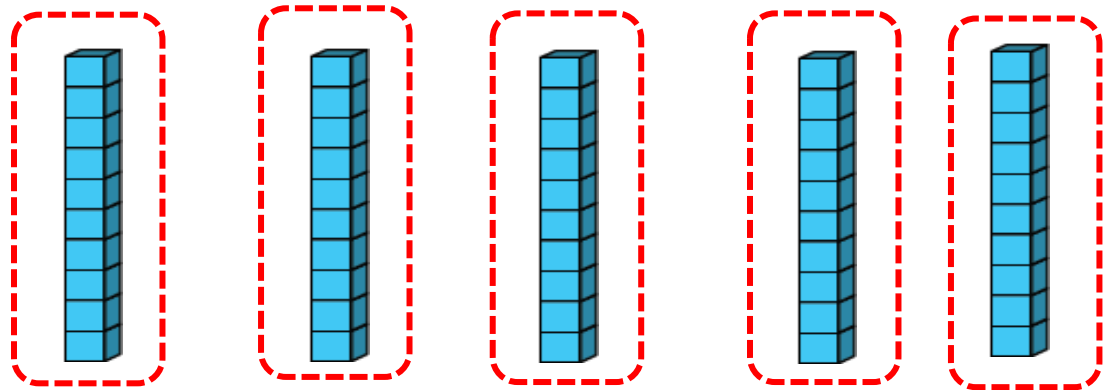
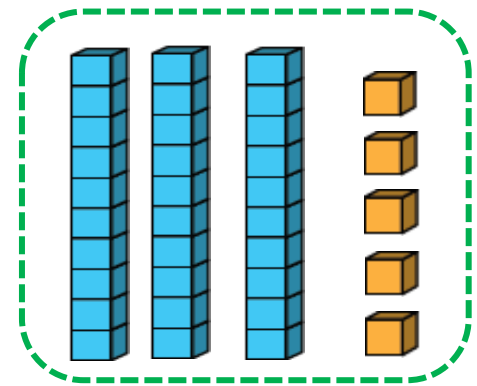
5 คูณ 1 สิบ ได้ 5 สิบ

8 สิบ ลบด้วย 5 สิบ เหลือ 3 สิบ

ขั้นที่ 2 หารในหลักหน่วย 3 สิบ เท่ากับ 30 หน่วย

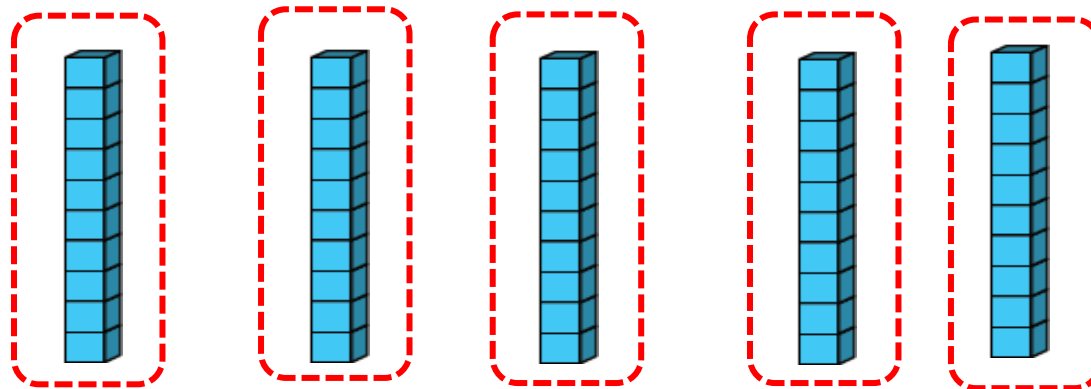
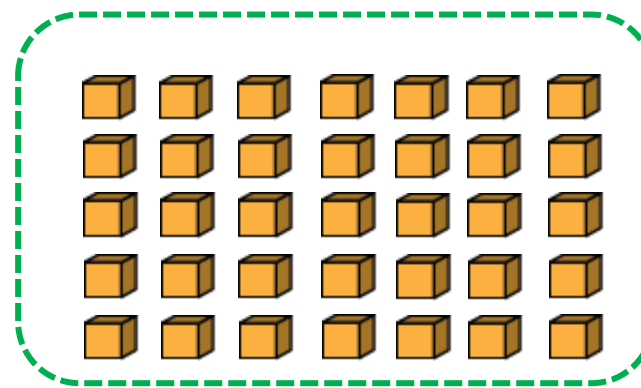
$$\begin{array}{r} 1 \\ 5 \overline{) 85} \\ \underline{5} \\ 3 \end{array}$$

ขั้นที่ 2 หารในหลักหน่วย 3 สิบ เท่ากับ 30 หน่วย รวมกับ 5 หน่วย
เป็น 35 หน่วย จากนั้นแบ่ง 35 หน่วยออกเป็น 5 กลุ่ม

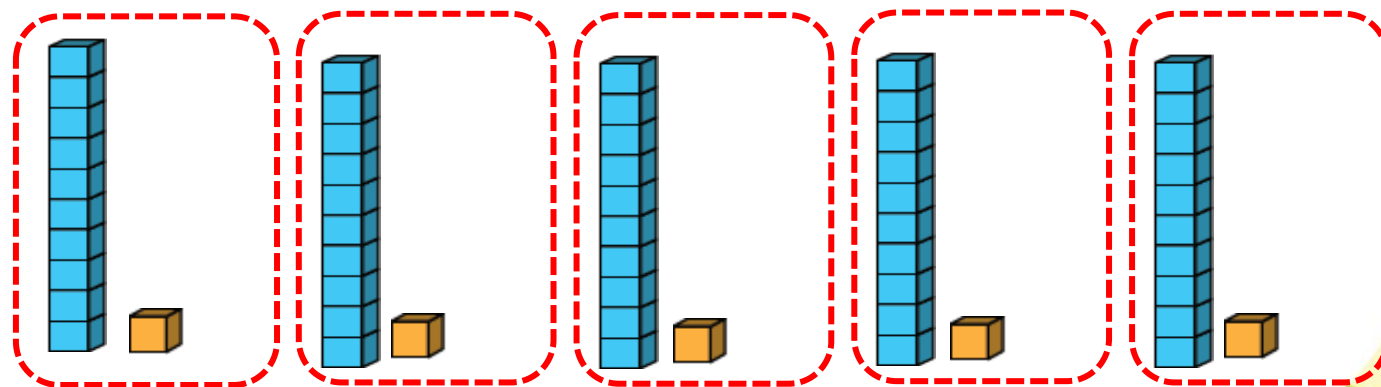
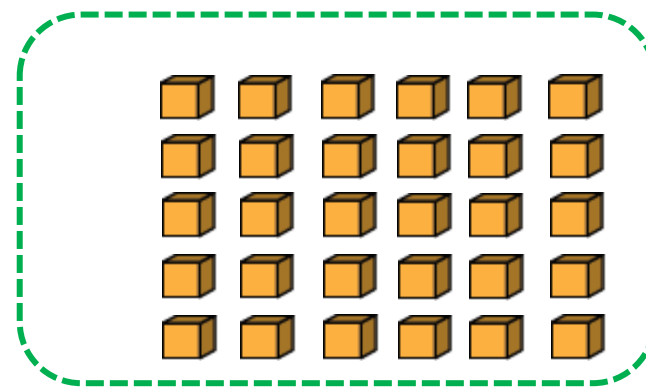
$$\begin{array}{r} 1 \\ 5 \overline{) 85} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ \underline{5} \\ 35 \end{array}$$

ขั้นที่ 2 หารในหลักหน่วย 3 สิบ เท่ากับ 30 หน่วย รวมกับ 5 หน่วย
เป็น 35 หน่วย จากนั้นแบ่ง 35 หน่วยออกเป็น 5 กลุ่ม

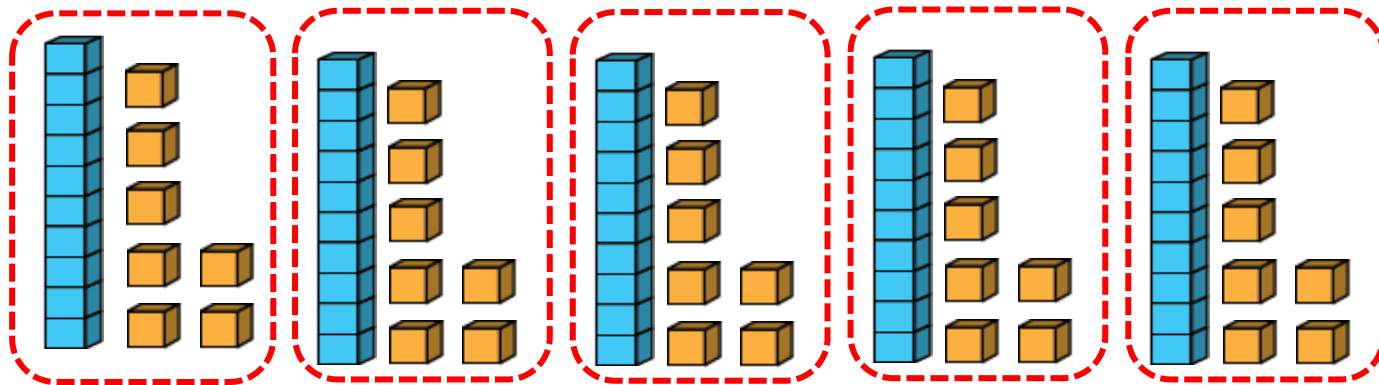
$$\begin{array}{r} 1 \\ 5 \overline{) 85} \\ \underline{5} \\ 35 \end{array}$$

ขั้นที่ 2 หารในหลักหน่วย 3 สิบ เท่ากับ 30 หน่วย รวมกับ 5 หน่วย
เป็น 35 หน่วย จากนั้นแบ่ง 35 หน่วยออกเป็น 5 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 1 \\ 5 \overline{) 85} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ \underline{5} \\ 35 \end{array}$$

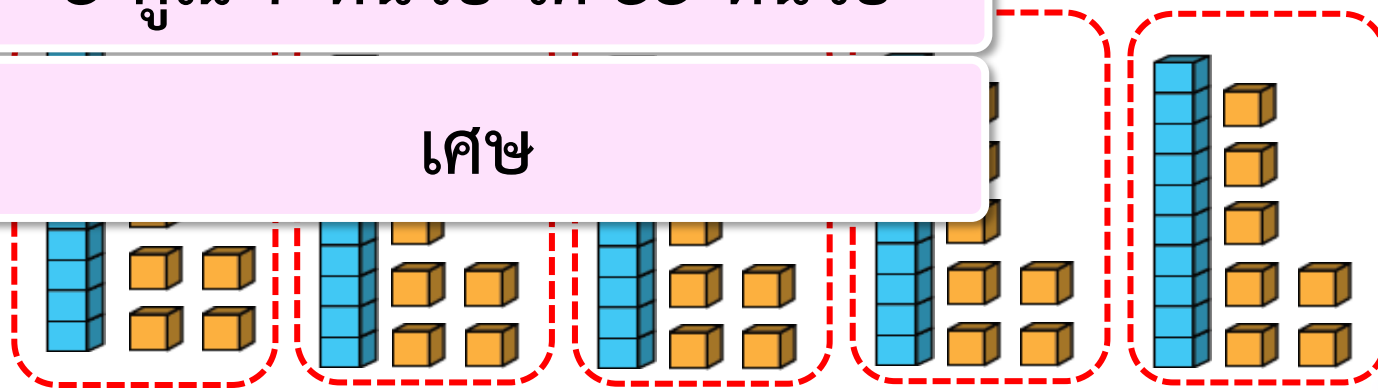
$$\begin{array}{r}
 17 \\
 5 \overline{) 85} \\
 \underline{5} \\
 35 \\
 \underline{35} \\
 0
 \end{array}$$

35 หน่วยหารด้วย 5 ได้ 7 หน่วย

5 คูณ 7 หน่วย ได้ 35 หน่วย

เศษ

ดังนั้น $85 \div 5 = 17$

$$\begin{array}{r}
 17 \\
 5 \overline{) 85} \\
 \underline{5} \\
 35 \\
 \underline{35} \\
 0
 \end{array}$$

ดังนั้น $85 \div 5 = 17$

ตรวจสอบคำตอบ

โดยใช้ความสัมพันธ์ของตัวตั้ง
ตัวหาร และผลหาร ดังนี้

$$\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร} = \text{ตัวตั้ง}$$

$$5 \times 17 = 85$$

ซึ่งเท่ากับตัวตั้ง

นั่นคือ 17 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

$$48 \div 2 = \square$$

ขั้นที่ 1 หารในหลักสิบ

4 สิบ หารด้วย 2 ได้ 2 สิบ

เขียน 2 เป็นผลหารในหลักสิบ

จาก 2 คูณ 2 สิบ ได้ 4 สิบ

และ 4 สิบ ลบด้วย 4 สิบ

เหลือ 0 สิบ

$$48 \div 2 = \square$$

ขั้นที่ 2 หารในหลักหน่วย

8 หน่วย หารด้วย 2 ได้ 4 หน่วย

เขียน 4 เป็นผลหารในหลักหน่วย

จาก 2 คูณ 4 หน่วย ได้ 8 หน่วย

และ 8 หน่วย ลบด้วย 8 หน่วย

เหลือ 0 หน่วย

$$48 \div 2 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 24 \\ 2 \overline{) 48} \\ \underline{4} \\ 08 \\ \underline{08} \\ 0 \end{array}$$

ดังนั้น $48 \div 2 = 24$

ตอบ

๒๔

ตรวจสอบคำตอบ

โดยใช้ความสัมพันธ์ของตัวตั้ง
ตัวหาร และผลหาร ดังนี้

$$\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร} = \text{ตัวตั้ง}$$

$$2 \times 24 = 48$$

ซึ่งเท่ากับตัวตั้ง

นั่นคือ 24 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

$$75 \div 5 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 15 \\ 5 \overline{) 75} \\ \underline{5} \\ 25 \\ \underline{25} \\ \underline{0} \end{array}$$

$$75 \div 5 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 15 \\ 5 \overline{) 75} \\ \underline{5} \\ 25 \\ \underline{25} \\ 0 \end{array}$$

ดังนั้น $75 \div 5 = 15$

ตอบ

๑๕

ตรวจสอบคำตอบ

โดยใช้ความสัมพันธ์ของตัวตั้ง
ตัวหาร และผลหาร ดังนี้

$$\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร} = \text{ตัวตั้ง}$$

$$5 \times 15 = 75$$

ซึ่งเท่ากับตัวตั้ง

นั่นคือ 15 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

จากกิจกรรมนี้ สรุปได้ว่า.....

การหาผลหารที่ตัวตั้งสองหลัก ตัวหารหนึ่งหลัก
และผลหารสองหลัก โดยการหารยาว
เริ่มจากหารจำนวนในหลักสิบก่อน
แล้วหารจำนวนในหลักหน่วย
เมื่อหารจำนวนในหลักใด ให้เขียนเลขโดด
ที่เป็นผลหารในหลักนั้น

แบบฝึกหัด 2.19

เขียนแสดงวิธีทำและคำตอบลงในช่องว่าง

1) $54 \div 3 = \square$

3	5	4

ดังนั้น $54 \div 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ $\underline{\hspace{2cm}}$

3) $76 \div 4 = \square$

4	7	6

ดังนั้น $76 \div 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ $\underline{\hspace{2cm}}$

2) $65 \div 5 = \square$

5	6	5

ดังนั้น $65 \div 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ $\underline{\hspace{2cm}}$

4) $96 \div 6 = \square$

6	9	6

ดังนั้น $96 \div 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ $\underline{\hspace{2cm}}$

5) $98 \div 7 = \square$

7	9	8

ดังนั้น $98 \div 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ $\underline{\hspace{2cm}}$

6) $88 \div 8 = \square$

8	8	8

ดังนั้น $88 \div 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ $\underline{\hspace{2cm}}$

7) $84 \div 3 = \square$

3	8	4

ดังนั้น $84 \div 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ $\underline{\hspace{2cm}}$

8) $94 \div 2 = \square$

2	9	4

ดังนั้น $94 \div 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ $\underline{\hspace{2cm}}$

9) $64 \div 4 = \square$

4	6	4

ดังนั้น $64 \div 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ $\underline{\hspace{2cm}}$

10) $78 \div 6 = \square$

6	7	8

ดังนั้น $78 \div 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ $\underline{\hspace{2cm}}$

11) $96 \div 8 = \square$

8	9	6

ดังนั้น $96 \div 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ $\underline{\hspace{2cm}}$

12) $93 \div 3 = \square$

3	9	3

ดังนั้น $93 \div 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ $\underline{\hspace{2cm}}$

บทเรียนครั้งต่อไป

การหาผลหารที่ตัวตั้งสองหลัก
ตัวหารหนึ่งหลักและผลหารสองหลัก
โดยการหารยาวและเป็นการหารไม่ลงตัว

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. แผ่นตารางคิดเลขเร็ว
2. แผ่นตารางสิบ
และแผ่นตารางหน่วย
3. แบบฝึกหัด 2.20

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

